

Անվանի բանաստեղծ Միքայել Հարությունյանը, որը մեր քնարերգության մեջ իր անուշ լարն ունի, մեծ ու անզնահատելի դեր է կատարել նաև Արցախի գրական կյանքում: Լինելով նշանավոր Արարեմ քեռու որդին, (հին սրբաբանակերպիչները քաջ գիրեն այդ անմոռաց մարդուն), նա, ուր էլ եղել է հեղափոխում, մշտապես կապված է եղել ծննդավայր Արցախին: Արձակագիր Իսահակ Ալավերդյանի արխիվում պահվել է մի նամակ ու փոքրիկ նկար, որոնք պատմում են անցնող դարի 30-40-ական թվականներին Իսահակյանի Արցախում գտնվելու մասին, ժողովրդի կողմից նրա հանդեպ փառավորող սիրո մասին՝ դեռևս Վարպետի կենդանության օրոք: Մտորել փառքում ենք այդ նամակից մի կտոր:

Վարպետը եւ Միքայել Հարությունյանը
Մտեփանակերտում:
(Տպագրվում է առաջին անգամ)

Բարեւ Իսաւեր ջան:
Ախր խեչքս ստեղ, հը՞...
Այս ամիսն ինձ համար զգայմունքների բուռն ամիս եղավ՝ վշտի, խնդության, փառապանքի ու երջանկության...
... Ամսույս 15-ին մեր սքանչելի Թումանյանի ծննդյան 70-ամյակը փոնեցին եւ նվաստիս էլ հաջողվեց ներկա լինել հանդիսավոր նիստում: Թերթը կարդացած կլինես, մի քանի ավելորդ շաղակ-րափություններ մի կողմ դիր, մնացածը՝ ճիշտ է: Ժողովուրդը, իսկապես շատ է սիրում իր դարդիման երգիչներին:
Ելոյթ ունեցավ նաև Վարպետը՝ Ավերիք Իսահակյանը՝ հանգիստ, խաղաղ, ծանրակշիռ ու մի փեսակ ծերունի փիլիսոփայի սրվերը դեմքին: Ելոյթից հետո այնքա՛ն ծափահարեցինք...
Ես լայակումս, արցունքներս հալիվ զսպելով ծափ էի փալիս ու մտածում՝ սա հրաշք է, իսկ Իսահակյանը, ինչպես Աբու-Լալա Մահարին ուղտի վրա կօրորվի, էնպես, օրորվում ու գլուխ էր փալիս: Եղբայրական ազգերի պոետները շժմել էին, կարմրել, իսկ ովքեր հասկացան ով է իրենց դեմ կանգնած, իրենք էլ սրտանց ողջունեցին: Այո, Իսահակյանը մեր անյայտ իսկական պոետիայից մնացած միակ անպուզական վարպետն է:

Միքայել Հարությունյան
1939 թիվ, Երևան